

Полтавський державний медичний університет
м. Полтава, Україна

**ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОВЕДЕННЯ
ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ
ПОРОЖНИНИ РОТА У ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ ЗІ
СКУПЧЕНІСТЮ ЗУБІВ**

Хміль О.В., Каськова Л.Ф., Онуфрієнко А.А.

Кафедра дитячої терапевтичної стоматології

Актуальність

Скупченість зубів – один з важливих факторів, що порушують гігієну порожнини рота у дітей, що мають ортодонтичну патологію. А процес лікування цієї патології додатково впливає на погіршення гігієнічного стану ротової порожнини.

На поверхні ортодонтичних апаратів крім звичайних сапрофітних представників мікрофлори, з'являються ще й патогенні стафілококи. Тобто, змінюється не тільки якісний, а й кількісний склад ротової рідини, її нейтралізуючі й мінералізуючі властивості, які відіграють важливу роль у кисло-лужному балансі та процесах мінералізації твердих тканин зубів.

Метою нашого дослідження стало вивчення локалізації зубних нашарувань і стану гігієни порожнини рота у дітей та підлітків зі скупченістю зубів у фронтальній ділянці нижньої щелепи, які лікуються у ортодонта.

Матеріали та методи

В основу роботи покладено дані стоматологічного обстеження дітей та підлітків 11-14 років із скупченістю зубів у фронтальній ділянці нижньої щелепи.

Обстежено 20 підлітків, що знаходились на лікуванні в КП «ДМКЛ ПМР» ДПСВ, 10 з них склали контрольну групу пацієнтів без ортодонтичної патології. Досліджували стан гігієни порожнини рота в обох групах за допомогою індексів Сілнес-Лоу та OHI-S (Green-Vermillion). Додатково використовували метод РНР (індекс ефективності гігієни порожнини рота Podshadley A.G., Haley J.V.) задля визначення максимальної локалізації зубних нашарувань на поверхні зубів: нижньої третини медіальної частини зуба, контактної поверхні (принаймні однієї), середньої та верхньої третини медіальної частини зуба.

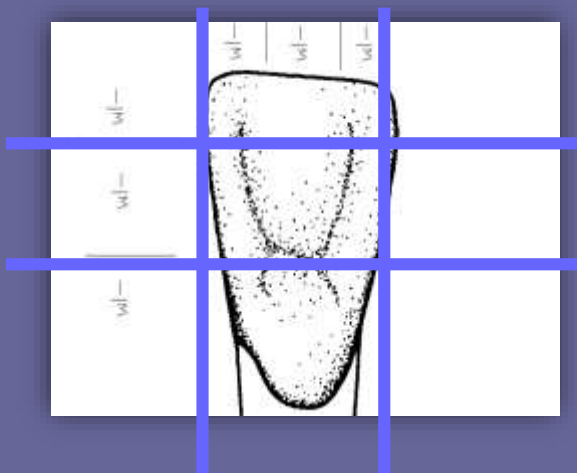
МОДИФІКОВАНИЙ МЕТОД ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ГІГІЄНИ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ

**ІНДЕКС
ФЕДОРОВА-
ВОЛОДКІНОЇ**

RHR МЕТОД

**Дає змогу оцінити ступінь
очищення різних частин
досліджуваних поверхонь
зубів**

**Кількість зафарбованих поверхонь
зубів**

ОГ = -----

Кількість оглянутих зубів

Оцінка результатів:

- 0** - відмінний рівень гігієни;
- 0-0,6** - гарний рівень гігієни;
- 0,7-1,6** - задовільний рівень гігієни;
- ≥1,7** - незадовільний рівень гігієни.

Результати та їх обговорення

Аномалії прикусу погіршують стан гігієни порожнини рота, сприяють патологічному перевантаженню певних ділянок пародонта. Індекс РНР для фронтальної групи зубів у дітей та підлітків зі скупченістю зубів склав $2,3 \pm 0,18$, а у підлітків без ортодонтичною патології - $1,8 \pm 0,06$.

Зубні нашарування спостерігалися на нижній третині медіальної частини зуба й на контактних поверхнях одночасно. Ізольовано контактні поверхні вкриті зубним нальотом у $31,8 \pm 6,5\%$ підлітків. Локалізація зубного нальоту на нижній третині медіальної поверхні відмічалася у $18,03 \pm 8,01\%$ випадків, а на середній та верхній третинах медіальної поверхні - у $15,61 \pm 9,25\%$ дітей.

Отже, при скупченості зубів накопичення зубних нашарувань частіше відбувається на нижній третині медіальної частини зуба й на контактних поверхнях зубів, тобто саме на тих поверхнях зуба, що не доступні для якісного очищення під час проведення гігієнічних заходів у ротовій порожнини за допомогою навіть спеціальних предметів та засобів гігієни.

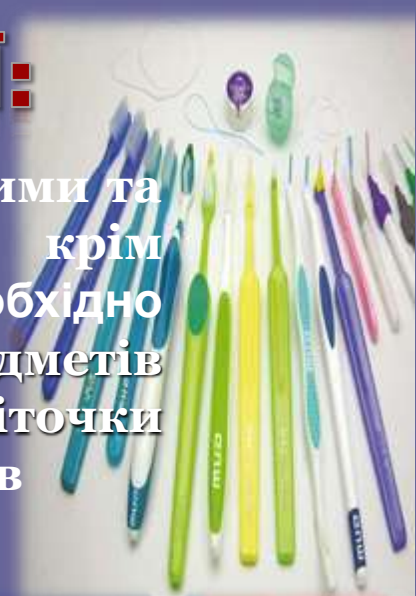
Висновки

- гігієна порожнини рота у дітей та підлітків із ЗЩА завжди гірша, ніж у однолітків без порушень прикусу;
- накопичення зубних нашарувань переважає на нижній третині мезіальних поверхонь зубів, але більш за все - на контактних поверхнях;
- під час ортодонтичного лікування доцільно додатково використовувати спеціальні предмети та засоби гігієнічного догляду за ротовою порожниною, а також проводити ретельний догляд за ортодонтичним апаратом

ПРАКТИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ:

Дітям та підліткам, що перебувають на лікуванні знімними та незнімними ортодонтичними конструкціями, крім лікувально-профілактичних зубних паст необхідно рекомендувати ополіскувачі та низку спеціальних предметів гігієни (інтердентальні йоржики, флоси, спеціальні щітки для брекетів задля очищення контактних поверхонь зубів

Спеціальний похідний комплект для очищення зубних рядів з брекетами:

- ❖ Звичайна зубна щітка з м'якою щетиною;
- ❖ Мануальна ортодонтична зубна щітка (тип Орто);
- ❖ Монопучкова зубна щітка;
- ❖ Зубна паста з фтором;
- ❖ Інтердентальні йоржики;
- ❖ Флос, суперфлос;
- ❖ Стоматологічний гель;
- ❖ Стоматологічний віск;
- ❖ Ополіскувач порожнини рота;
- ❖ Чашка для води;
- ❖ Дзеркало для контролю якості чищення;
- ❖ Бокс для зберігання;
- ❖ Сумка

Закликаємо пацієнтів та їх батьків проводити догляд за ортодотичними апаратами за допомогою спеціальних ортодонтичних щіток, паст, таблеток, антисептичних розчинів

Також обов'язково радимо регулярно проводити професійну гігієну ротової порожнини, лікування запальних захворювань в тканинах пародонта

